

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1898.

Andra Kammaren.

N:o 3.

Onsdagen den 26 januari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 18 och den 19 innevarande januari.

§ 2.

Härefter föredrogos, hvar efter annan, Kongl. Maj:ts i senaste sammanträdet bordlagda propositioner, dervid till lagutskottet hänvisades följande propositioner, nemligen:

med förslag till lag om ändrad lydelse af 13 kap. 4 § giftermålsbalken;

med förslag till lag angående ändrad lydelse af 17 kap. 10 § handelsbalken;

med förslag till lag angående ändrad lydelse af 86 § utsökninglagen, till lag om ändring i vissa delar af förordningen angående inteckning i fast egendom den 16 juni 1875, till lag angående ändrad lydelse af 51 § konkurslagen, till lag om ändring i vissa delar af förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof den 14 april 1866 och till lag angående ändrad lydelse af 71 § i lagen om dikning och annan afledning af vatten den 20 juni 1879;

med förslag till lag, innefattande vissa bestämmelser om beräkning af strafftid, och till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen angående straffarbetes och fängelsestraffs verkställande i enrum den 29 juli 1892;

med förslag till checklag, till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökninglagen och till lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall, den 10 augusti 1877;

med förslag till lag, innefattande ändring i 2 kap. 3 § kyrkolagen;

med förslag till lag, innefattande tillägg till 15 kap. 18 § kyrkolagen;

med förslag till lag om anteckning i kyrkobok af utrikes slutna äktenskap; och

med förslag till lag angående rätt till erhållande af kyrklig vigsel i visst fall.

Till behandling af statsutskottet öfverlemnades följande propositioner:

angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter Maria Christina Blomstedt;

angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter ogifta Maria Christina Eriksson;

angående upplåtelse af kronomark till Arjeplougs kommun i Norrbottens län;

angående upplåtelse af kronomark till Jockmocks kommun i Norrbottens län;

angående upplåtelse till Norrköpings stad af förra hospitalslägenheten Hospitalsholmen;

angående försäljning af två under förra militiebostället ³/₄ mantal n:o 7 Bro i Upsala län lydande utegor;

angående försäljning af en till förra militiebostället Öfversta n:is 2 och 3 i Örebro län hörande lägenhet; och

Kongl. Maj:ts proposition, angående förhöjning i de vaktmästarne hos åtskilliga statsmyndigheter tillerkända löneförmåner.

Kongl. Maj:ts proposition, med förslag till lagar angående ändring i vissa delar af förordningarna om kommunalstyrelse på landet, om kommunalstyrelse i stad och om landsting den 21 mars 1862 samt af förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862, hvilken härefter föredrogs, hänvisades till lagutskottet.

Vidare remitterades följande propositioner till statsutskottet:

angående godtgörelse till jernvägsstyrelsen för förskottsvis utgifven expropriationsersättning för viss till Luleå—Gällivarebanan hörande mark;

angående upplåtelse till statens jernvägar af ett jordområde från förra hospitalshemmanet Ousby n:o 3 i Kristianstads län; och

angående tillstånd för Visby stad att tillbyta sig två jordområden af den utaf Gotlands artillericorps disponerade tyghusplanen invid Visby.

Till behandling af lagutskottet skulle öfverlemnas Kongl. Maj:ts proposition, med förslag till lag angående ändrad lydelse af § 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, sådant detta lagrum lyder enligt förordningen den 2 december 1892.

Slutligen hänvisades till statsutskottet propositionen angående beviljande af vissa förmåner för enskilda jernvägsanläggningar.

§ 3.

Föredrogs och lades till handlingarne Kongl. Maj:ts skrifvelse till Riksdagen med tillkännagifvande, att Kongl. Maj:t förordnat statsrådet m. m. Sven Herman Wikblad att under innevarande riksdag utöfva den befattning med riksdagsärenden, som, enligt 46 § riksdagsordningen, tillkommer en ledamot af statsrådet; och skulle underrättelse om denna skrivelsets innehåll genom utdrag af protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hafva inseende öfver Riksdagens kansli.

§ 4.

Efter föredragning vidare af de på kammarens bord hvilande motioner hänvisades:

herr *A. T. Petterssons* i Österhaninge motion, n:o 21, till tillfalligt utskott;

herr *J. Andersons* i Tenhult motioner, n:o 22, till statsutskottet och n:o 23 till bevillningsutskottet;

herr *J. Eliassons* motioner, n:is 24 och 25, till lagutskottet;

herrar *J. Eliassons* och *Ollas A. Ericssons* motion, n:o 26, till lagutskottet;

herr *H. Odencrants'* motion, n:o 27, till bevillningsutskottet;

herr *S. M. Olssons* i Sörnäs motion, n:o 28, till statsutskottet;

herr *J. E. Behmers* motion, n:o 29, till bevillningsutskottet;

herr *A. Norrmans* motion, n:o 30, till bevillningsutskottet;

herr *C. G. Grundells* motion, n:o 31, till statsutskottet;

herr *J. Byströms* motion, n:o 32, till lagutskottet;

herr *R. Eklundhs* från Lund motion, n:o 33, till lagutskottet;
samt

herr *O. A. Brodins* motioner, n:is 34 och 35, till statsutskottet.

§ 5.

Nya motioner afgåfvos af:

herr *P. O. Lundell* m. fl., n:o 36, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, i fråga om anslag till arbetareförsäkringsfonden;

herr *P. P. Waldenström*, n:o 37, om bestämmelse derom, att äktenskap må kunna ingås inför borgerlig myndighet, när kontrahenterna det åstunda;

herr *A. W. Nilson* i Lidköping, n:o 38, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till skarpt lagstiftning emot ocker;

herr *O. Persson* i Killebäckstorp, n:o 39, om ändring af lagen angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfångelse;

herr *O. Persson* i Killebäckstorp m. fl., n:o 40, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Kristianstad;

herr *J. Bromée*, n:o 41, om ändring af 55 och 56 §§ utsökningslagen;

herr *J. Nilsson* i Sorröd, n:o 42, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förbud mot försäljning eller spridning af i lungdot afliden persons tillhörigheter, innan desinfektion deraf verkstälts;

herr *S. Nordström* i Höglunda:

n:o 43, angående ändrade bestämmelser rörande odlingslånefonden m. m.,

n:o 44, angående vissa ändringar i förordningen om lands-ting, och

n:o 45, om ersättning till nämndeman för ordinarie tjänstgöring i häradsrätt m. m.;

herr *A. Norrman*:

n:o 46, om förhöjning af anslaget till fortsättningskolor m. m., och

n:o 47, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om sådan ändring i värnpligtslagen och förordningen om inskrifning af värnpliktige m. m., att beväringens mönstring i hemorten måtte utbytas mot aflemnande af skrifliga uppgifter;

herr *B. V. Hedgren*, n:o 48, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående underhandlingar med Nya Trollhätte kanalbolag i fråga om öfverlemnande af Trollhätte kanal till staten m. m.

herr *A. Petersson* i Påboda:

n:o 49, om användande af öfverskottsmedel till afbetalning å 1887 års statslån eller inköp af utelöpande statsobligationer, och

n:o 50, om införande af bestämmelse derom, att till justitieombudsman icke må kunna väljas någon Konungens eller statens embetsman;

herr *J. H. G. Fredholm*, n:o 51, om bestämmelse derom, att riksdagens revisorers berättelse om verkställd granskning af statsverkets styrelse och förvaltning skall tillställas Riksdagen omedelbart vid Riksdagens början;

herr *H. Eriksson* i Elgered, n:o 52, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till ändring af 22 § i bränvinsförsäljningsförordningen i syfte af försäljningsafgifternas indragning till statsverket m. m.;

herr *J. G. Hazén*, n:o 53, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående statsbidrag till förbättrad vård åt sådana ekonomiskt vanlottade sinnessjuka och idioter, för hvilka ej erhålles statsbjud;

herr *J. Byström*, n:o 54, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring af § 12 mom. 1 i förordningen angående försäljning af vin och maldrycker m. m.;

herr *L. P. Mallmin*, n:o 55, angående ändringar i vissa paragrafer af konkurslagen;

herr *F. Berg*, n:o 56, om tillägg till 25 kap. 20 § strafflagen;

herr *J. M. Johansson* i Mellbyn, n:o 57, om tillägg till 12 kap. 10 § ärdabalken;

herr *P. G. Petersson* i Fräntorp, n:o 58, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring i förordningen angående expeditionslösen;

herr *M. Dahn*, n:o 59, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, i fråga om af-sättning till arbetareförsäkringsfonden;

herr *A. Thylander*, n:o 60, om förbättrade löneförmåner åt vissa lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor m. fl.;

herr *Elis Nilson*, n:o 61, om förhöjning af tullen å kulör eller s. k. vintinktur; annan;

herrar *P. Ersson* i Vestlandaholm och *A. G. Olsson* i Frösvi, n:o 62, om ändrad lydelse af 33 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *H. Odencrants*, n:o 63, om ändrade bestämmelser i fråga om tullen å velocipeder eller delar deraf;

herr *B. Dahlgren* m. fl., n:o 64, angående inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Venersborg;

herr *C. G. Grundell*, n:o 65, om ändring i vilkoren för åtnjutande af bidrag till undervisning i slöjd åt i skolåldern varande flickor m. m.;

herr *O. L. M. Schenström*, n:o 66, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af 12 § 1 mom. i förordningen angående försäljning af vin, maltdrycker m. m.;

herrar *S. Söderberg* och *A. Hansson* i Solberga, n:o 67, om afskrifning af vedhygsterrentan och tågtekarsrentan å bergsfråsejorden i Falu fögderi m. m.;

herr *O. Anderson* i Hasselbol, n:o 68, om ändrade bestämmelser i fråga om tull å silke;

herr *A. Wiklund*, n:o 69, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring i värnpligtslagen i fråga om värnpligtiges mönstring i hemorten m. m.;

herr *O. A. Ericsson* i Ofvanmyra:

n:r 70, om ändring af lagen angående skyldighet att deltaga i byggnad och underhåll af kyrka m. m.;

n:o 71, om ändring af lagen angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af prestgård; och

n:o 72, om ändring af lagen angående skyldigheten att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus m. m.;

herr *N. Andersson* i Pettersborg, n:o 73, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran att fastställd uträkning öfver skatteköpskillingen för de kronan tillhöriga hemman och lägenheter, hvilka må till skatte lösas, måtte åboarna tillställas m. m.;

herr *G. A. E. Kronlund*:

n:o 74, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag i fråga om dels inskränkta användning af kortvariga frihetsstraff dels ock deras utbytande mot lämpligare straffmedel; och

n:o 75, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag i syfte att erhålla strängare straffbestämmelser för vittnen, som utan laga förfall från rätten uteblifva;

herr *J. P. Jansson* i Saxhyttan, n:o 76, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till ändring i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *P. Jönsson* i Färeköp, n:o 77, om höjning af förslagsanslaget till hospitals underhåll i syfte att afgiften för patienter tillhörande tredje klassen å anstalt för sinnessjuka måtte nedsättas;

herr *E. L. M. Hedin* i Torp, n:o 78, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om tillägg till 16 § af förordningen angående kyrkoböckers förande den 6 augusti 1894;

herr *E. H. Sjövall*, n:o 79, angående tillägg till § 26 mom. 1 af förordningen angående utvidgad näringsfrihet;

herr *Hjalmar Branting*, n:o 80, om höjning af arvodet för vissa betjente vid statens jernvägar;

herr *A. Hedin* m. fl., n:o 81, om afsättning af 8,400,000 kronor, utöfver den af Kongl. Maj:t föreslagna summan, till arbetareförsäkringsfonden;

herr *A. Hedin*, n:o 82, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om utredning angående embets- och tjenstemäns dagliga tjänstgöringstid m. m.;

herr *S. J. Kardell*, n:o 83, om anvisande för år 1899 på extra stat af ett belopp af 2,000 kronor till aflönande af en extra lektor vid allmänna läroverket i Östersund, i syfte att nämnda läroverk måtte blifva fullständigt äfven på reallinien;

herr *O. Emthén*, n:o 84, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till lagbestämmelser för sågverksbolag i Norrland och Dalarne att på sätt om kronohemman är stadgadt så till byggnader som egornas häfd underhålla bolagen tillhörande jordbruksfastigheter m. m.;

herr *J. Nydahl*, n:o 85, om sådan ändring i lagen angående tillsättning af presterliga tjänster m. fl. författningar, att derigenom bestämdes, att prestvalen skola med slutna sedlar förrättas; och

herr *T. Zetterstrand* m. fl., n:o 86, om afsättning i riksstaten för år 1899 till arbetareförsäkringsfonden af 4,000,000 kronor.

Dessa motioner bordlades.

§ 6.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>N. A. Anderson</i>	i Lydde	under 8 dagar	fr. o. m. den 29 dennes,
» <i>A. G. Olsson</i>	i Frösvi	» 6 »	» 27 »
och » <i>A. Henricson</i>		» 3 »	» 31 »

§ 7.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 3,18 e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.

Torsdagen den 27 januari.

Kl. 1/2 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 20 dennes.

§ 2.

Efter föredragning, hvar för sig, af de i gårdagens sammanträde aflemnade motioner hänvisades:

herr *P. O. Lundells* m. fl. motion, n:o 36, till statsutskottet;

herr *P. Waldenströms* motion, n:o 37, till lagutskottet;

herr *A. V. Nilsons* i Lidköping motion, n:o 38, till lagutskottet;

herr *O. Perssons* i Killebäckstorp motion, n:o 39, till lagutskottet;

herr *O. Perssons* i Killebäckstorp m. fl. motion, n:o 40, till bankoutskottet;

herr *J. Bromées* motion, n:o 41, till lagutskottet;

herr *J. Nilssons* i Sorröd motion, n:o 42, till tillfälligt utskott;

herr *Sten Nordströms* motioner, n:o 43 till statsutskottet, n:o 44 till lagutskottet och n:o 45 till statsutskottet;

herr *A. Norrmans* motioner, n:o 46 till statsutskottet och n:o 47 till lagutskottet;

- herr *B. V. Hedgrens* motion, n:o 48, till statsutskottet;
- herr *A. Peterssons* i Påboda motioner, n:o 49 till statsutskottet och n:o 50 till konstitutionsutskottet;
- herr *J. H. G. Fredholms* motion, n:o 51, till statsutskottet;
- herr *H. Erikssons* i Elgered motion, n:o 52, till bevillningsutskottet;
- herr *J. G. Hazéns* motion, n:o 53, till statsutskottet;
- herr *J. Byströms* motion, n:o 54, till tillfälligt utskott;
- herr *L. P. Mallmins* motion, n:o 55, till lagutskottet;
- herr *F. Bergs* motion, n:o 56, till lagutskottet;
- herr *J. M. Johanssons* i Mellbyn motion, n:o 57, till lagutskottet;
- herr *P. G. Peterssons* i Fräntorp motion, n:o 58, till tillfälligt utskott;
- herr *M. Dahns* motion, n:o 59, till statsutskottet;
- herr *A. Thylanders* motion, n:o 60, till statsutskottet;
- herr *Elis Nilsons* motion, n:o 61, till bevillningsutskottet;
- herrar *P. Erssons* i Vestlandaholm och *A. G. Olssons* i Frösvi motion, n:o 62, till lagutskottet;
- herr *H. Odencrants'* motion, n:o 63, till bevillningsutskottet;
- herr *B. Dahlgrens* m. fl. motion, n:o 64, till bankoutskottet;
- herr *C. G. Grundells* motion, n:o 65, till statsutskottet;
- herr *M. Schenströms* motion, n:o 66, till tillfälligt utskott;
- herrar *S. Söderbergs* och *A. Hanssons* i Solberga motion, n:o 67, till statsutskottet;
- herr *O. Andersons* i Hasselbol motion, n:o 68, till bevillningsutskottet;
- herr *A. Wiklunds* motion, n:o 69, till lagutskottet;
- herr *Ollas A. Ericssons* motioner, n:is 70, 71 och 72, till lagutskottet;
- herr *N. Anderssons* i Pettersborg motion, n:o 73, till lagutskottet;
- herr *G. A. E. Krönlunds* motioner, n:is 74 och 75, till lagutskottet;
- herr *J. P. Janssons* i Saxhyttan motion, n:o 76, till lagutskottet;
- herr *P. Jönssons* i Färeköping motion, n:o 77, till statsutskottet;

herr *E. L. M. Hedins* i Torp motion, n:o 78, till tillfälligt utskott;

herr *E. H. Sjövals* motion, n:o 79, till lagutskottet;

herr *Hj. Brantings* motion, n:o 80, till statsutskottet;

herr *A. Hedins* m. fl. motion, n:o 81, till statsutskottet;

herr *A. Hedins* motion, n:o 82, till statsutskottet;

herr *S. J. Kardells* motion, n:o 83, till statsutskottet.

Vid föredragning dernäst af herr *O. Emthéns* motion, n:o 84, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till lagbestämmelser för sågverksbolag i Norrland och Dalarna att på sätt om kronohemman är stadgad så till byggnader som egornas häfd underhålla bolagen tillhörande jordbruksfastigheter m. m., begärdes ordet af motionären

Herr Emthén, som yttrade: Jag anhåller att få återtaga sista delen af min i går väckta motion, n:o 84, eller den del deraf, som lyder: »äfvensom att Riksdagen för ändamålet anvisar ett anslag af femtusen kronor».

Härefter remitterades den sålunda ändrade motionen till lagutskottet.

Vidare hänvisades:

herr *J. Nydahls* motion, n:o 85, till lagutskottet; och

herr *T. Zetterstrands* m. fl. motion, n:o 86, till statsutskottet.

§ 3.

Nya motioner afgåfvos af:

herr *A. G. Jönsson* i Mårarp, n:o 87, angående utsträckt rätt för beväringssman att utfå dagaflöning m. m.;

herr *A. Olsson* i Ornakärr m. fl., n:o 88, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ordnande af rättsförhållandena emellan jordegare och arrendator;

herr *A. Olsson* i Ornakärr, n:o 89, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till lagbestämmelser i syfte att förekomma olyckshändelser vid begagnande af tröskverk m. m.;

herr *O. H. Ström*, n:o 90, om ändring af 4 § 2 mom. bränvinsförsäljningsförordningen;

herr *A. M. Bergmark*, n:o 91, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om inrättande af ett statsdepartement för jordbruk, industri och handel;

herr *G. Odqvist*, n:o 92, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående fördelningen af bränvinsförsäljningsmedlen;

herr *K. A. Kihlberg*, n:o 93, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, i fråga om anslaget för understödjande af myrutdikningar m. m.

herr *Elis Nilson*, n:o 94, om ändring af rubriken n:o 244 »ister» i gällande tulltaxa;

herr *E. A. Zotterman*, n:o 95, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af 47 § bränvinsförsäljningsförordningen;

herr *J. Bengtsson* i Bjernalt, n:o 96, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om omarbetning af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *C. A. Carlsson* i Hede, n:o 97, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af gällande bestämmelser i fråga om försäljning af maldrycker å tillverkningsställe;

herr *P. P. Waldenström*, n:o 98, om höjning af arvodet till betjente vid statens jernvägar m. m.;

herr *A. Petri*, n:o 99, om ändrade bestämmelser i fråga om stämpelafgift för vaxel;

herr *C. J. Öberg*, n:o 100, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående förslag till lagbestämmelser i fråga om boupptecknings- och arfskiftesarfvide på landet m. m.;

herr *J. W. Bengtsson* i Häradsköp, n:o 101, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af instruktionen för väg- och vattenbyggnadsstyrelsen;

herrar *H. Holmlin* och *P. Andreasson*, n:o 102, om tull å tegelsten och tegelrör m. m.;

herr *H. Holmlin* m. fl., n:o 103, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående statsanslaget till folkhögskolor;

herr *K. E. Holmgren* i Hillebola, n:o 104, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring i föreskrifterna angående förekommande af smittosamma husdjurssjukdomars införande i riket;

herr *J. P. Zakrisson*, n:o 105, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ålderdomsunderstöd åt lärare och lärarinnor vid småskolor;

herr *E. Pehrsson* i Borrby, n:o 106, om skrivelse till Kongl. Maj:t angående nedsättning och afskrifning af hospitalens till statsverket indragna afgälder af fast egendom;

herr *E. A. Lindblad*, n:o 107, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition om ändring af 2 kap. 3 § kyrkolagen;

herr *E. O. V. Wavrinsky*, n:o 108, om skrivelse till Kongl. Maj:t angående fullständigare lagstiftning till skydd mot miss-handel af djur;

herr *A. W. Styrlander*, n:o 109, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, i fråga om delning af Hernösands stift;

herr *C. G. A. Bergendahl* m. fl., n:o 110, angående tull & klöfverfrö m. m.;

herr *O. Erickson* i Bjersby, n:o 111, angående rätt för rust- och rotehållare att förfoga öfver de soldattorp, som på grund af kungörelsen den 2 december 1892 icke äro till soldater upplätta;

herr *J. E. Olsson* i Skiftinge, n:o 112, om skrivelse till Kongl. Maj:t i fråga om rust- och rotehällets sättande på vakans m. m.;

herr *J. Johnsson*, n:o 113, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, i fråga om understöd till Jerfsö sjukhus för spetälske;

herr *J. A. Sjö*, n:o 114, om skrivelse till Kongl. Maj:t angående ändrade bestämmelser rörande soldatkontrakten vid indelta armén;

herr *P. O. Lundell*, n:o 115, om tull & mur- och taktegel;

herr *P. O. Lundell* m. fl., n:o 116, om ändring af 32 § 2 mom. i bankoreglementet;

herr *C. Wallis*, n:o 117, om löneförbättring åt biträdande läkaren vid Stockholms hospital *E. L. Fagergren*;

herrar *J. H. G. Fredholm* och *E. Hammarlund*, n:o 118, angående förändrade grunder för beredande af ålderdomsunderstöd åt lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor m. fl.;

herr *E. Hammarlund*, n:o 119, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, i fråga om understöd åt vissa äldre behöfvande folkskolelärare;

herr *C. Lindhagen*, n:o 120, om afsättande till arbetare-försäkringsfonden af ett belopp motsvarande stämpelafgiften & bouppteckningen efter *Alfred Nobel*;

herr *P. Pehrson* i Törneryd m. fl., n:o 121, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Karlskrona; och

herr *Ernst Carlson*, n:o 122, om anslag för utgifvande på svenska, engelska och franska språken af en statistisk handbok öfver Sverige, dess näringar och samhällsförhållanden.

Samtliga dessa motioner bordlades.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag.

§ 5.

Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial, n:o 1, med de till innevarande Riksdag afgifna berättelser dels af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning samt dels af fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret angående det dem lemnade uppdrag i fråga om uppförande å Helgeandsholmen af nya byggnader för Riksdagen och riksbanken.

§ 6.

Likaledes lades till handlingarna bankoutsiktets härefter föredragna memorial, n:o 1, med öfverlemnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutsiktet afgifna berättelse.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 3,20 e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.

Fredagen den 28 januari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades det i kammarens sammanträde den 21 dennes förda protokoll.

§ 2.

Föredrogs, hvar efter annan, de i gårdagens sammanträde aflemnade motioner; och hänvisades dervid:

herr *A. G. Jönssons* i Mårarp motion, n:o 87, till statsutskottet;

herr *A. Olssons* i Ornakärr m. fl. motion, n:o 88, till lagutskottet;

herr *A. Olssons* i Ornakärr motion, n:o 89, till lagutskottet;

herr *O. H. Ströms* motion, n:o 90, till bevillningsutskottet;

herr *A. M. Bergmarks* motion, n:o 91, till konstitutionsutskottet;

herr *G. Odqvists* motion, n:o 92, till bevillningsutskottet;

herr *K. A. Kihlbergs* motion, n:o 93, till statsutskottet;

herr *Elis Nilsons* motion, n:o 94, till bevillningsutskottet;

herr *E. A. Zottermans* motion, n:o 95, till bevillningsutskottet;

herr *J. Bengtssons* i Bjernalt motion, n:o 96, till lagutskottet;

herr *C. A. Carlssons* i Hede motion, n:o 97, till tillfälligt utskott;

herr *P. Waldenströms* motion, n:o 98, till statsutskottet;

herr *A. Petris* motion, n:o 99, till bevillningsutskottet;

herr *C. J. Öbergs* motion, n:o 100, till lagutskottet;

herr *J. W. Bengtssons* i Häradsköp motion, n:o 101, till tillfälligt utskott;

herrar *H. Holmlins* och *P. Andreassons* motion, n:o 102, till bevillningsutskottet;

- herr *H. Holmlins* m. fl. motion, n:o 103, till statsutskottet;
- herr *K. E. Holmgrens* i Hillebola motion, n:o 104, till tillfälligt utskott;
- herr *J. P. Zakrissons* motion, n:o 105, till statsutskottet;
- herr *E. Perssons* i Borrby motion, n:o 106, till statsutskottet;
- herr *E. A. Lindblads* motion, n:o 107, till lagutskottet;
- herr *E. Wavrinskys* motion, n:o 108, till lagutskottet;
- herr *A. W. Styrlanders* motion, n:o 109, till statsutskottet;
- herr *C. G. A. Bergendahls* m. fl. motion, n:o 110, till bevillningsutskottet;
- herr *O. Ericksons* i Bjersby motion, n:o 111, till statsutskottet;
- herr *J. E. Olssons* i Skiftinge motion, n:o 112, till statsutskottet;
- herr *J. Johnssons* i Bollnäs motion, n:o 113, till statsutskottet;
- herr *J. A. Sjös* motion, n:o 114, till statsutskottet;
- herr *P. O. Lundells* motion, n:o 115, till bevillningsutskottet;
- herr *P. O. Lundells* m. fl. motioner, n:o 116, till bankoutskottet;
- herr *C. Wallis* motion, n:o 117, till statsutskottet;
- herrar *J. H. G. Fredholms* och *E. Hammarlunds* motion, n:o 118, till statsutskottet;
- herr *E. Hammarlunds* motion, n:o 119, till statsutskottet;
- herr *C. Lindhagens* motion, n:o 120, till statsutskottet;
- herr *P. Pehrsons* i Törneryd m. fl. motion, n:o 121, till bankoutskottet; och
- herr *Ernst Carlsons* motion, n:o 122, till statsutskottet.

§ 3.

Härefter aflemnades nya motioner af:

herr *J. Hjelmérus*, n:o 123, angående förhöjning af tullen å patroner: oladdade eller endast försedda med tändsats;

herr *B. P. Ersson* i Hede, n:o 124, om ändring af 1 § i förordningen angående fattigvården;

herr *K. F. G. Almqvist*, n:o 125, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående arfvodet för kontroll vid denaturering af bränvin;

herr *J. G. Hazén*, n:o 126, om ändrad lydelse af rubriken n:o 431 i tulltaxan;

herr *S. Arnoldsson*, n:o 127, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående åtgärder för hästafvelns befrämjande;

herr *H. Holmlin*, n:o 128, om höjd aflöning till justitieombudsmannen och justitiekanslern m. m.;

herr *M. Andersson* i Löfhult, n:o 129, om ändring af 60 § i lagen angående våghållningsbesvärets utgörande på landet;

herrarna *P. Andreasson* och *E. Nilsson* i Kattleberg, n:o 130, om ändring i bankoreglementets föreskrifter angående afbetalningslån;

herr *P. Andreasson* m. fl., n:o 131, om höjning af anslaget till väganläggningar och vägförbättringar;

herr *P. P. Waldenström*, n:o 132, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om införandet i dopbok af anteckningar angående faddrar;

herr *K. S. Husberg*, n:o 133, om anslag för utsträckning af undervisningen å reallinien vid allmänna läroverket i Luleå;

herr *A. H. Göthberg*, n:o 134, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående afsättning till arbetareförsäkringsfonden af en del af bränvinsförsäljningsavgifterna;

herr *D. Holmgren* i Varnhem:

n:o 135, om rätt för enskild part att mot embetsmän anhängiggöra talan för fel i embetet; och

n:o 136, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående förändrad lagstiftning mot ocker;

herr *H. F. A. E. Pantzarhielm*, n:o 137, om förhöjd afsättning till arbetareförsäkringsfonden;

herr *A. W. Styrländer*, n:o 138, om skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande omarbetning af förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker;

herr *L. Eriksson* i Bäck:

n:o 139, om nedsättning af tullen å melass; och

n:o 140, om tullfrihet för omalen majs;

herr *A. G. Anderson* i Himmelsby, n:o 141, om tillägg till 4 § i förordningen angående fattigvården;

herr *A. Hedin* i Stockholm:

n:o 142, angående kontorsbiträdenas vid jernvägsstyrelsens afdelningskontor löneförhöjningar; och

n:o 143, om beviljande af ett förslagsanslag till bekostande af sakkunnig utredning rörande landets fasta försvar m. m.;

herr *S. J. Boëthius*:

n:o 144, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändrade bestämmelser i fråga om straff för förseelser mot värnpligtslagen; och

n:o 145, angående ändring af förordningen om biskopsval;

herr *Elis Nilson*, n:o 146, om anslag för upprätthållande af vissa lärarebefattningar vid allmänna läroverket i Ystad;

herr *F. Berg*, n:o 147, angående tillägg till förordningen om offentlighet vid underdomstolarna.

herr *L. J. Jansson* i Djursåtra, n:o 148, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring i förordningen angående expeditionslösen;

herr *C. M. F. E. Gethe*, n:o 149, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändrade bestämmelser i fråga om öfverlåtelse af rätt till minuthandel med bränvin;

herr *A. Norrman*:

n:o 150, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändrade bestämmelser i fråga om rösträtt vid prestval; och

n:o 151, om anslag till svenska främlingsbyrån;

herr *David Bergström* m. fl., n:o 152, om afsättning under åren 1899—1902 af 20,000,000 kronor till arbetareförsäkringsfonden;

herr *David Bergström*, n:o 153, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, i fråga om anslag till arbetsstatistiska undersökningar;

herr *Ernst Carlson*, n:o 154, om ändring af §§ 96, 97 och 98 regeringsformen samt § 68 riksdagsordningen; och

herr *Hjalmar Branting*, n:o 155, om sådan ändring i grufvestadgan, att inmutare af malmfyndighet & odisponerad kronojord erhåller rätt att mot afgäld komma i åtnjutande af kronans jordegareandel.

Samtliga motionerna bordlades.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag.

Andra Kammarens Prot. 1898. N:o 3.

§ 5.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Th. Nordström* under fyra dagar från och med den 2 instundande februari.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. 3,6 e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.

Fredagen den 28 januari.

Kl. 7 e. m.

Med hänseende dertill, att med denna dag tiden för afgifvande af sådana motioner, som tillhöra ständigt utskotts behandling, ginge till ända, hade kammarens ledamöter genom utfärdadt anslag kallats att nu ånyo sammanträda; och leddes vid detta sammanträde kammarens förhandlingar af herr vice talmannen.

§ 1.

Följande nya motioner afgåfvos, nemligen af:

herr *A. V. Ljungman*, n:o 156, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående inrättande af en tidsenlig representation för hafsfiskenäringen i Göteborgs och Bohus län m. m.;

herr *E. G. H. Åkerlund*:

n:o 157, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om sådan ändring i gällande lag, att borgenär förhindras att genom uppgifvande af oriktig fordran utöfva obehörigt inflytande på konkursförvaltningen; och

n:o 158, om afsättande af medel för bildande af en fond till beredande af lättnader för mindre bemedlade att förskaffa sig egna hem och egna jordbruk m. m.;

herrar *L. Dahlstedt* och *G. A. E. Kronlund*, n:o 159, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående skärpta straffbestämmelser för oloflig brännvinsförsäljning;

herr *L. Dahlstedt*:

n:o 160, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående borttagande eller nedsättning af de för Vesterbottens och Norrbottens läns löppmarker utgående, för skogsförvaltningens lönestat beräknade utsyningsafgifter; och

n:o 161, om anslag till torrläggning af sankmarker å kronans skogar inom Norrbottens och Vesterbottens län;

herrar *N. Nilsson* i Skärhus och *N. Svensson* i Olseröd, n:o 162, om förhöjning af anslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor;

herr *S. O. Nylander*, n:o 163, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående utredning i fråga om landets mera betydande vattenfall m. m.;

herr *J. Eliasson* m. fl., n:o 164, om höjning af statsbidraget till aflöning åt lärare och lärarinnor i folkskolor m. m.;

herrar *A. Wiklund* och *G. A. E. Kronlund*, n:o 165, om ändrad lydelse af 17 kap. 3 § rättegångsbalken;

herr *A. Wiklund*, n:o 166, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af 12 § 1 mom. och 22 § 1 mom. af förordningen angående försäljning af vin och maltdrycker m. m.;

herr *A. F. Broström*, n:o 167, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående rätt för pensionerade tjänstemän och betjente vid statens jernvägar till fribiljetter för resa å statens jernvägar;

herr *K. A. Staaff*:

n:o 168, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag till betryggande bestämmelser i fråga om kungörande af slutting; och

n:o 169, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om utredning rörande införande af obligatoriskt rättsligt försvar för tilltalade i brottmål;

herr *C. J. Jakobson* i Karlshult, n:o 170, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående lagförslag till beredande af effektivt skydd för arbetsaftal;

herrar *L. P. Mallmin* och *O. W. Redelius*, n:o 171, angående ändrad lydelse af rubrikerna n:is 45, 46, 47 och 717 i tulltaxan;

herr *S. J. Kardell*, n:o 172, i fråga om statens jordegareandel vid inmutning på odisponerad kronojord;

herr *N. Jönsson* i Gammalstorp m. fl., n:o 173, angående tull & superfostat;

herr *N. Jönsson* i Gammalstorp m. fl., n:o 174, om tull & benmjöl;

herr *M. G. Bruzelius*, n:o 175, om anslag för utvidgning af högre allmänna läroverket i Kristianstad;

herr *G. Jansson* i Krakerud m. fl., n:o 176, om ändring af 22 § brännvinsförsäljningsförrordningen;

herr *J. Olsson* i Stockholm, n:o 177, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående inrättande af ett ökadt antal ordinarie postexpeditörsbefattningar;

herr *J. Nilsson* i Sorröd, n:o 178, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående förslag till allmän pensionering;

herr *P. Pehrsson* i Åkarp, n:o 179, om vissa ändringar i och tillägg till legostadgan;

herr *J. Andersson* i Öhrstorp:

n:o 180, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående upphörande af Lunds domkyrkas rätt till s. k. erkänsla vid försäljning af skattedomkyrkoherman; och

n:o 181, om fördelning af skatten för tillverkning af brännvin;

herr *J. Bromée*, n:o 182, om ändring af 3 § utsökningslagen m. m.;

herr *J. Johanson* i Valared, n:o 183, om ändring af 23 § i förordningen angående fattigvården;

herr *O. G. Eklund* i Stockholm:

n:o 184, om nedsättning af portot för korsbandsförsändelser; och

n:o 185, om anslag till understödjande af arbetet för nykterhetens befrämjande;

herr *C. F. Pettersson* i Dänningelanda, n:o 186, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, i fråga om delning af Hernösands stift;

herr *E. V. Sahlén*:

n:o 187, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående bidrag af staten till kommunala utgifter i de kommuner, der staten har egendom eller drifver rörelse; och

n:o 188, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående inrättande af ett sexklassigt praktiskt försöksläroverk i Stockholm;

herr *O. Erickson* i Bjersby, n:o 189, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående upphörande af rätt att å tullnederlag upplägga spanmål, omalen och malen;

herr *A. Olsson* i Mårdäng, n:o 190, om tillägg till 4 § be-
villningsförordningen;

herrar *P. Pehrson* i Törneryd och *C. Persson* i Stallerhult, n:o 191, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående stats-
verkets tillstånd och behof, i fråga om löne- och pensionsreglering
för lärarne vid de allmänna läroverken;

herr *A. Petersson* i Påboda, n:o 192, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof, i
fråga om delning af Hernösands stift; samt

herr *L. Eriksson* i Bäck, n:o 193, om nedsättning af tullen
å spanmål, malen, mjöl och gryn, alla slag.

Dessa motioner bordlades.

§ 2.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr friherre *I. von Knorring* under två dagar från och med den 31 dennes.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 7,27 e. m.

In fidem

E. Nathorst Böös.